

Max Cabanes

-pleni suuri mies Ranskasta

Juhani Tolvanen

Ranskalainen Max Cabanes on uuden suomalaisen sarjakuvavasovinismin uhri. Ääri-liikkeisiin muuten varoen suhtautuvassa Suomessa on 1990-luvun lopulla siirretty ulkomaisen sarjakuvan täydellisestä ylivallassa tilanteeseen, jossa meillä käännetään äärimmäisen vähän laadukasta ulkomaista sarjakuvaa. Vuonna 1947 syntynyt Cabanes tunnetaan Suomessa ainoastaan albumista Sokkoleikki (Colin Maillard, 1989), jonka Like julkaisi jo 1991. Cabanesin muun tuotannon pysyminen poissa Suomen markkinoilta on kulttuuriskandaali par excellence. Hänen ainoa suomennettu teoksensa, Sokkoleikki on harvalukuisen eroottisen sarjakuvan - tähän luokkaan en laske Manaraa enkä muitakaan pehmo- tai kovispornoilijoita - mestariteos. Se kertoo nuoren Maxpojan (lempinimeltään Maxou) ensimmäisistä kohtaamisista vastakkaisen sukupuolen kanssa sekä muutenkin alkavan nuoruuden vuo-

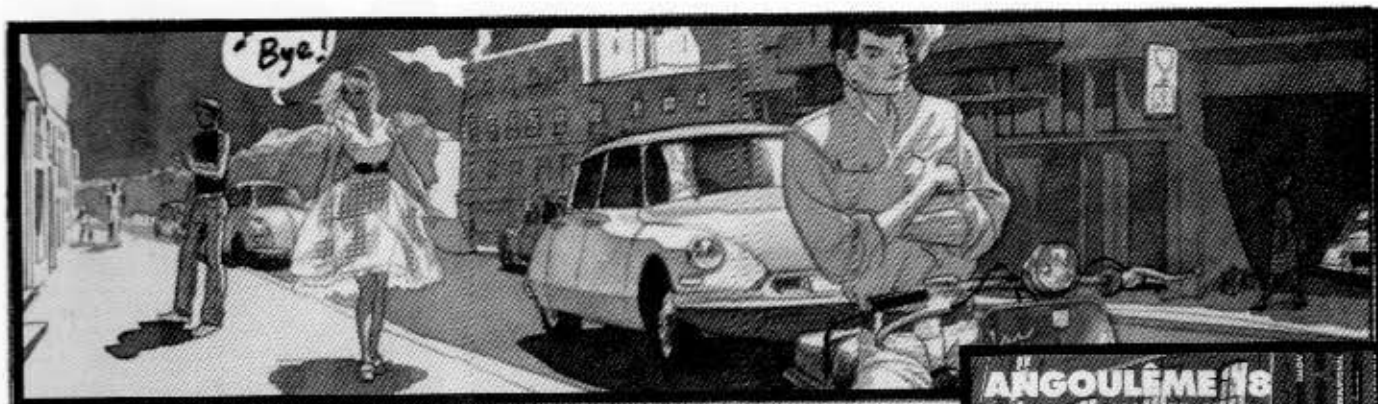
sista. Viiden luvun aikana kerrotaan pikku Maxim elämästä v. 1956-1966 eli ajalta, jolloin Max (vrt. Cabanesin ikä) varttui yhdeksänvuotiaasta 19-vuotiaaksi.

Omaelämäkerrallinen Sokkoleikki aloitti aivan uuden vaiheen Cabanesin elämässä, sillä sitä ennen hän oli tehnyt neljä albumillista Villages-nimistä fantasiasarjaa. Tässä sarjassa kaksi pikku satuelentoa, merdouzilia, seikkailee fantasiamaailmassa, joka alkaa tosin sarjan loppu-

”Halusin tehdä tarinoita taloista, joissa en ikinä ollut käynyt.”

osassa lähestyä ihmisten maailmaa. Siitä kertoo mm. se, että tarinan keskuhenkilöksi alkaa kohota ”Suuri uneksi- ja”, joka on selvästi Max Cabanesin alter ego. -Dans les Villages syntyi ajatuksesta luoda unenomainen kuva kotikaupungistani Béziersistä. Halusin tehdä tarinoita taloista, joissa en ikinä ollut käynyt. Tallensin tähän sarjaan lapsuuteni ja nuoruuteni tärkeät unet, kertoo Cabanes. Hän sanoo halunneensa osoittaa, että uni on osa todellisuutta: uneksiessään ihminen elää. Dans les Villages -sarja vetosi aikoinaan 70- ja 80-lu-

seuraavalle sivulle ->

Nuorison elämää Les Années Pattes d'eph -albumin tapaan.

-> vulla erityisesti opiskelijoihin. Nyt 90-luvun lopulla Kemissä Cabanes kertoi, että sarja nauttii kulttimainetta tämänkin hetken opiskelijoiden keskuudessa eli siitä on tullut elävä klassikko.

Oma elämä pellin

-Dans les Villages ja Sokkoleikki kuuluvat minusta tiiviisti yhteen. Siinä missä Villages-sarja kertoo saman asian

kätketystä puolesta, niin Sokkoleikki kertoo sen näkyvästä osasta. Cabanes sanoi 1991 haastattelussa, ettei hän ole hylännyt Dans les Villagesia, jonka toistaiseksi viimeinen osa ilmestyi albumina 1986, mutta nyt tuon unimaailman olennot tuntuivat jääneen uinumaan Ruususen unta. Cabanes jatkoi Sokkoleikin teemaa hienolla 1960-luvun alun farkkunuorten elämästä kertovalla Les Années Pattes d'Eph' -albumilla. Sitten seurasi vielä "Sokkoleikki II" eli Maxou contre l'athlete, jossa Max-poika on 14-15-vuotias. Kaikissa albumeissa näkyi voimakas oman elämän paneminen peliin. Cabanes kertoi Angoulèmessa tammikuussa 1991 aikovansa tehdä myös tarinan varhaisesta lapsuudesta ja sen peloista. Toisin kuitenkin kävi. Kemissä 1999 hän toteaa kivaisti, että kustantaja

oli pitänyt aiheita liian pienen piirin tavaranä. Sarjakuva, rakastettuni -kirjassa 1992 julkaistu pieni tarina Ovi antaa aavistuksen siitä millainen tuo albumi olisi ollut. Nyt Cabanes on siirtynyt dekkareihin.

-Sinällään dekkarit ovat minulle uusi aluevaltaus samoin kuin se, että 25 vuoden yksin työskentelyn jälkeen minulla on käsikirjoittaja. Teen dekkarisarjakuvaan käsikirjoittaja Patrick Cauvinin kanssa.

"Sinällään dekkarit ovat minulle uusi aluevaltaus samoin kuin se, että 25 vuoden yksin työskentelyn jälkeen minulla on käsikirjoittaja."

Cabanesin ja Cauvinin 62-sivuinen dekkari-albumi ilmestyy syyskuussa Ranskassa ja se julkaistaan sitä ennen jatkikse- na uudessa ranskalaisessa sarjakuvalehdessä BoDoissa. Tämän dekkaritarinan jälkeen Cabanes aikoo tehdä heti perään vielä toisen dekkarijutun. Dekkaritarinoissa Cabanes siirtyy myös käyttämään perinteistä väritystekniikkaa, jossa musta viiva tehdään eri paperille kuin värit. Sokkoleikistä alkaneen oma-

Angoulèmen festarijulistte vuodelta 1991.

elämäkerrallisen trilogian Cabanes toteutti couleurs direct -tekniikalla, jossa värit tehdään suoraan viivaoriginäliin. Cabanesin serigrafiaapajassa 1963 alkanut taiteilijanura sisältää myös keramiikkataiteilijan vaiheen. Sitten hänellä seurasi viiden vuoden "beatnik"-kausi, jona aikana Cabanes matkusteli ja teki ilmeisesti vain mitä päähän pälkähti. Pienestä pitäen akvarellimaalusta harrastanut Cabanes maalaa edelleen aktiivisesti ja hän on pitänyt viimeksi kaksi vuotta sitten maalausnäyttelyä.

-Kuvituksia teen leipäni pitimiksi n. 1/3 ajastani. Loput 2/3 piirrän sitten sarjakuvia. ■

KAS TÄSSÄ TAIDONNÄYTE!

Cabanesin Sokkoleikki on 90-luvun parhaita suomennettuja albumeja.